

Dosarul nr. 3r-200/22
2-21096193-01-3r-27062022

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, D.Stănilă, D.Corolevschi)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursurile depuse de Oleg Cebotari și Tatiana Cebotari,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de
Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva Primarului comunei Ciolacu Nou și a
specialistului pentru reglementarea regimului funciar a Primăriei comunei Ciolacu
Nou, raionul Fălești, Ivanna Dombrovschi, terț Consiliul comunal Ciolacu Nou,
raionul Fălești privind anularea actului administrativ individual defavorabil,
împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care
apelurile depuse de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva hotărârii din 4
februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central au fost declarate inadmisibile,
pe motiv că motivarea apelurilor nu a fost depusă,

c o n s t a t ă:

La data de 24 iunie 2021, Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari au depus în
ordinea contenciosului administrativ acțiune în contestare împotriva Primarului
comunei Ciolacu Nou și a specialistului pentru reglementarea regimului funciar a
Primăriei comunei Ciolacu Nou, raionul Fălești, Ivanna Dombrovschi, terț
Consiliul comunal Ciolacu Nou, raionul Fălești privind anularea actului
administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea din 4 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,
acțiunea în contestare depusă de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari a fost respinsă
ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, la data de 4 februarie 2022,
Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari, au contestat-o cu apeluri nemotivate, solicitând
admiterea acestora, casarea hotărârii din 4 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți,
sediul Central cu pronunțarea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, apelurile depuse de
Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva hotărârii din 4 februarie 2022 a
Judecătoriei Bălți, sediul Central au fost declarate inadmisibile în temeiul art. 236

alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pe motiv că motivarea apelurilor nu a fost depusă.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 15 iunie 2022 și, respectiv la data de 16 iunie 2022, Oleg Cebotari și Tatiana Cebotari au depus recursuri separate cu cerințe comune, solicitând admiterea recursurilor, anularea încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți cu dispunerea restituirii cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursurilor s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În acest context, recurenții au invocat că instanța de apel urma să emită și să expedieze în adresa lor o încheiere/notificare prin care să le acorde un termen de lichidare a neajunsului pentru depunerea motivării apelurilor, or, faptele cazului au demonstrat intenția de a contesta hotărârea primei instanțe, fiind depuse în termen apelurile nemotivate, doar că motivarea apelurilor nu au fost depuse din motive ce nu depin de voința lor.

Cu referire la recursul depus de Oleg Cebotari, Colegiul reține următoarele considerente.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Oleg Cebotari la data de 15 iunie 2022 (f.d.163) este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost emisă la 24 mai 2022 (f.d.158) și recepționată de recurent în data de 31 mai 2022 (f.d.162).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Oleg Cebotari au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Oleg Cebotari neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Oleg Cebotari reiese că recurentul nu este de acord cu încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care apelurile depuse de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva hotărârii din 4 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central au fost declarate inadmisibile, iar din conținutul încheierii recurate rezultă că apelanții Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari, deși au recepționat la data de 14 aprilie 2022 copia hotărârii din 4 februarie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, aceștea nu au depus motivarea apelurilor, din care considerent, apelurile depuse au fost considerate inadmisibile prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a apelului depus de Oleg Cebotari, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă, justă.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

La rândul său, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În contextul dat, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de depunere a apelului și cel de prezentare a motivării curg din momente diferite, fapt ce este reglementat de art. 232 din Codul administrativ.

Colegiul reține că regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 din Codul administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Iar în corespundere cu art. 113 din același Cod, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de

instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 4 februarie 2022 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoria Bălți, sediul Central, prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari (f.d.133).

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 4 februarie 2022, Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari au depus apeluri nemotivate împotriva hotărârii din 4 februarie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestora, casarea hotărârii din 4 februarie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central cu pronunțarea unei decizii noi, de admitere a acțiunii (f.d.138-139).

În conformitate cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar prin prisma art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Cu referire la acest aspect, din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii motivate din 4 februarie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central, a fost expediată de Judecătoria Bălți, sediul Central la domiciliu indicat de apelantul-recurent Oleg Cebotari în acțiunea în contestare (f.d.1), domiciliu, care de altfel coincide cu cel indicat de Oleg Cebotari în cererea de apel preliminară, cât și în cea de recurs, anexate la dosar (f.d.139,163), fiind recepționată în data de 14 aprilie 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.155).

Prin urmare, în speță, termenul de depunere a motivării apelului pentru apelantul Oleg Cebotari și-a început curgerea la data de 15 aprilie 2022, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate și a expirat în data de 16 mai 2022 (zi de luni).

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, Oleg Cebotari, nu a depus motivarea apelului, motiv pentru care instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Cât privesc argumentele recursului depus de Oleg Cebotari precum că instanța de apel urma să emită și să expedieze în adresa sa o încheiere/notificare prin care să-i acorde un termen de lichidare a neajunsului pentru depunerea motivării apelului, acestea urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate.

Or, art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Respectiv, Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde termen apelantului pentru depunerea motivării apelului. Or, acordarea unui termen pentru prezentarea motivării apelului ar constitui o ingerință în drepturile intimatului.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Oleg Cebotari pe motivul neprezentării motivării apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul relevă că în cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile participanților la un proces echitabil.

Din aceste considerente și având în vedere că în cazul examinării apelului depus de Oleg Cebotari pe fond, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Cu referire la recursul depus de Tatiana Cebotari, Colegiul reține prevederile art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, potrivit căruia examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

În corespundere cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Totodată, articolul 236 alin (2) lit. d) Cod administrativ, prevede că apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

La rândul său, articolul 232 alin (1) în coroborare cu art. 242 din Codul administrativ care se referă la depunerea recursului împotriva încheierii judecătorești prevede expres că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen

de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Cu referire la acest aspect, din materialele cauzei rezultă că copia încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți care se solicită a fi anulată în prezentul recurs de Tatiana Cebotari, a fost expediată de instanța de apel la domiciliu indicat de apelanta-recurentă Tatiana Cebotari în acțiunea în contestare (f.d.1), domiciliu, care de altfel coincide cu cel indicat de Tatiana Cebotari în cererea de apel preliminară, cât și în cea de recurs, anexate la dosar (f.d.138,169), fiind recepționată de recurentă în data de 31 mai 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.161).

Prin urmare, în speță, prin prisma prevederilor art. 242 din Codul administrativ, termenul de procedură de 15 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului Tatiane Cebotari de a ataca în ordine de recurs încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție respectiv – 1 iunie 2022 și a expirat în data de 15 iunie 2022 (zi de miercuri).

Cu toate acestea, recursul împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost depus de Tatiana Cebotari în data de 16 iunie 2022 (f.d.169), fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege, nefiind solicitată repunerea în termenul de declarare a recursului.

Prin urmare, având în vedere că la caz nu a fost respectat termenul de depunere a recursului, Colegiul nu se va expune referitor la argumentele invocate în recursul depus de Tatiana Cebotari referitor la ilegalitatea încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că Tatiana Cebotari nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Tatiana Cebotari. Or, admiterea spre examinare a unui recurs după expirarea termenului stabilit de lege, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție, ceea ce este inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se declară inadmisibil recursul depus de Tatiana Cebotari împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva Primarului comunei Ciolacu Nou și a specialistului pentru reglementarea regimului funciar a Primăriei comunei Ciolacu Nou, raionul Fălești, Ivanna Dombrovschi, terț Consiliul comunal Ciolacu Nou, raionul Fălești privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se respinge recursul depus de Oleg Cebotari.

Se menține încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Tatiana Cebotari și Oleg Cebotari împotriva Primarului comunei Ciolacu Nou și a specialistului pentru reglementarea regimului funciar a Primăriei comunei Ciolacu Nou, raionul Fălești, Ivanna Dombrovschi, terț Consiliul comunal Ciolacu Nou, raionul Fălești privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia în partea declarării inadmisibile a recursului Tatiane Cebotari nu se supune niciunei căi de atac, iar în partea respingerii recursului depus de Oleg Cebotari este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan